

Kansallinen metsästrategia 2025

Kansallisen metsästrategia 2025:n lähtökohdat

- Metsäpoliittinen selonteko 2050 ja eduskunnan siihen antama vastine ohjasi Kansallisen metsästrategia 2025:n laadintaa.
- Kansallinen metsästrategia 2025:ssa priorisoidaan tavoitteet ja yksityiskohtaisemmat hankkeet metsäpoliittisessa selonteossa asetettujen strategisten päämäärien saavuttamiseksi.
- Metsästrategiassa metsäala ymmärretään laajasti. Se kattaa metsätalouden ja puuta jalostavan teollisuuden lisäksi myös metsien muihin sekä aineellisiin että aineettomiin tuotteisiin perustuvan tuotannon, jalostuksen ja palvelut sekä julkishyödykkeet.
- Metsästrategia toimii jatkossa Suomen kansallisena metsäohjelmanä, joka tukee metsien osalta biotalousstrategian toteuttamista.

Metsäpoliittisen selonteon tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet:

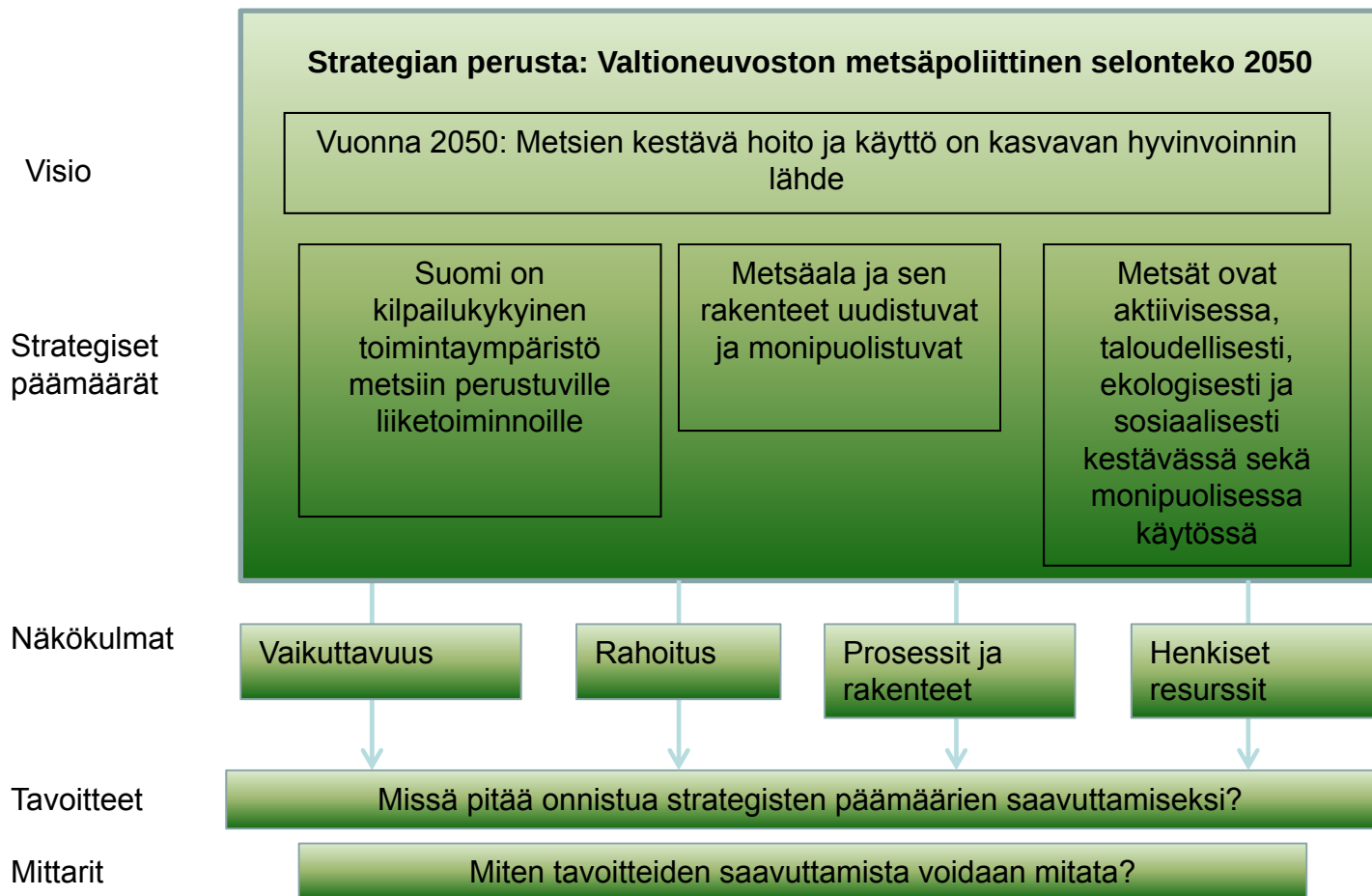
- Luomme edellytyksiä alan yritysten uudistumiselle sekä uusien ja kasvuyritysten kehittymiselle elinkeinopolitiikalla ja lainsäädännöllä
- Luomme edellytykset yritysmäisen ja aktiivisen metsätalouden harjoittamiselle muun muassa verotusta kehittämällä ja tila- ja metsänomistusrakennetta parantamalla
- Turvaamme raaka-aineiden kysyntää vastaavan saatavuuden ja parannamme markkinoiden toimivuutta
- Suuntaamme julkisin varoin rahoitettavaa T&K-toimintaa tukemaan metsäalan uudistumista ja biotalouteen siirtymistä
- Turvaamme metsäluonnon monimuotoisuuden, ekosysteemipalvelut sekä metsien ekologisen ja sosiaalisen kestävyys

Visio ja strategiset päämäärät

Kansallisen metsästrategian rakenne

Strategiset hankkeet - rakennepaketti /hankesalkku

Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö metsiin perustuville liiketoiminnoille

1.1 Metsäala kasvaa, alan yritykset uudistuvat sekä uusia ja kasvavia yrityksiä kehittyy

- Tavoitteet:
 - Poliittiset päätökset ja uusi lainsäädäntö parantavat metsäalan yritysten uudistumisen ja kasvun edellytyksiä
 - Jalostusarvo kasvaa ja resursseja hyödynnetään tehokkaasti
 - Kotimaisen puupohjaisen energian tuotanto lisääntyy
 - Metsiin perustuva monipuolinen palveluliiketoiminta sekä luonnontuoteala kasvavat
- Tavoitteista johdetuissa mittareissa seurataan mm. arvonlisäyksen ja liikevaihdon kehitystä sekä puun energiakäyttöä. Mittareille asetetaan kasvutavoitteet

Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö metsiin perustuville liiketoiminnoille

1.2 Raaka-aineiden saatavuus mahdollistaa metsien käytön lisäämisen ja uudet investoinnit

- **Tavoitteet:**
 - Metsävarat ovat runsaat, terveet, hyväkasvuiset ja vastaavat biotalouden lisääntyviin tarpeisiin
 - Puu- ja metsäpalveluiden markkinat ovat tasapainoiset ja kilpailulliset
 - Kuljetus- ja tietoliikenneväylien palvelukyky, tehokkuus ja toimivuus paranevat
- Tavoitteista johdetuissa mittareissa seurataan mm. runkopuun kasvua, puun korjuumääriä, julkisia investointeja infrastruktuuriin sekä toimijoiden investointeja puun käyttöön.

Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö metsiin perustuville liiketoiminnoille

1.3 EU:n ja kansainvälinen metsäpolitiikka edistävät metsien ja puun kestävää käyttöä, hyväksyttävyyttä ja kilpailukykyä

■ Tavoitteet:

- Kansainväliset sopimukset ja organisaatioiden työ edistävät ja tukevat metsien kestävää hoitoa ja käyttöä sekä biotaloutta.
- EU:n metsästrategia ja metsiin vaikuttavat aloitteet vahvistavat metsäalan yritystoimintaa sekä turvaavat metsien ja puun kestävän käytön edellytykset ja hyväksyttävyyden
- EU:n ja kansainvälinen energia- ja ilmastopolitiikka heijastaa metsien, kestävän metsätalouden ja puupohjaisten tuotteiden todellisia ilmastohyötyjä ja puupolttoaineet lasketaan energian tuotannossa jatkossakin 0-päästöisiksi uusiutuviksi energianlähteiksi
- Metsäalan kehitysyhteistyö tukee köyhyyden vähentämistä, metsien hyvää hallintoa ja hyötyjen oikeudenmukaista jakoa, ja muu kahdenvälinen metsäyhteistyö tukee kaupallista toimintaa ja investointeja sekä laajasti suomalaisen luonnonvaraosaamisen vientiä

■ Mittarit laadullista arviointia

Metsäala ja sen rakenteet uudistuvat ja monipuolistuvat

2.1 Metsäalan osaaminen on monipuolista ja vastaa muuttuvia tarpeita

▪ Tavoitteet:

- Julkisin varoin rahoitettava T&K-toiminta ja rakenteet tukevat erityisesti metsiin liittyvän biotalouden liiketoiminnan kehittämistä, tuotteiden ja palveluiden kaupallistamista, kokeiluhankkeita sekä markkinoiden ja muiden toimintaympäristön muutosten ennakointia
- Koulutuksen ja työelämän yhteistyö vahvistuu
- Eri koulutusasteilta valmistuneiden määrä ja osaaminen vastaa metsäalan rekrytointitarvetta ja osaamisvaatimuksia
- Metsäalan tutkimusstrategia ohjaa tutkimustoimintaa biotalouden tarpeiden mukaisesti
- Henkilöstön osaaminen on ajanmukaista ja sen työhyvinvointi paranee

- Tavoitteista johdetuissa mittareissa seurataan mm. julkisen T&K-rahoituksen käyttöä, koulutuksen aloituspaikkoja ja valmistuneiden työllistymistä

Metsäala ja sen rakenteet uudistuvat ja monipuolistuvat

2.2 Hallinto on joustava, vaikuttava ja asiakaslähtöinen

■ Tavoitteet:

- Hallinto, sen yhteistyö ja palvelut tukevat alan kilpailukykyä ja vastaavat asiakkaan tarpeisiin
- Metsiin liittyvän tiedon ja tilastoinnin avoimuus, kattavuus ja ajantasaisuus tukevat niiden laajaa hyödyntämistä
- Ympäristöhallinnon lupaprosessit ovat joustavia ja nopeita sekä tukevat investointihankkeiden toteutumista ja ylläpitävät korkean ympäristönsuojelun tasoa
- Kaavoitusjärjestelmä tukee metsätalouden ja monipuolisen liiketoiminnan mahdollisuuksia

- Tavoitteista johdetuissa mittareissa seurataan mm. julkisten organisaatioiden asiakastyytyväisyyttä ja metsävaratiedon hyödyntämistä

Metsät ovat aktiivisessa, taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävässä sekä monipuolisessa käytössä

3.1 Metsätalous on aktiivista ja yritysmäistä

- **Tavoitteet:**
 - Aktiivinen ja yritysmäinen metsätalous lisääntyvät, tilakoko kasvaa ja metsänomistusrakenne tukee metsien aktiivista käyttöä.
 - Metsätalouden kannustejärjestelmä on metsänomistajien kannalta vaikuttava ja aktivoiva
 - Metsänomistajien ansaintamahdollisuudet lisääntyvät ekosysteemipalveluita kaupallistamalla
- Tavoitteista johdetuissa mittareissa seurataan mm. yli 50 hehtaarin tilojen pinta-alaosuutta, metsätalouden kannattavuutta ja taimikonhoitoa

Metsät ovat aktiivisessa, taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävässä sekä monipuolisessa käytössä

3.2 Metsäluonnon monimuotoisuus sekä ekologinen ja sosiaalinen kestävyys vahvistuvat

■ Tavoitteet:

- Metsäluonnon monimuotoisuuden köyhtyminen pysähtyy vuoteen 2020 mennessä ja luonnon monimuotoisuudelle suotuisa tila on varmistettu vuoteen 2050 mennessä
- Metsätalouden aiheuttamat vesistöhaitat on minimoitu käyttämällä parhaita käytettävissä olevia menetelmiä
- Metsien monipuolistuva hoito ja käyttö tukee ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista
- Metsien virkistyskäyttö ja terveysvaikutukset kasvavat ja metsät ovat kaikkien saavutettavissa
- Metsien käytön ja metsäympäristön arvostus vahvistuu

- Tavoitteista johdetuissa mittareissa seurataan mm. uhanalaisten metsälajien aitoja luokkamuu

tuoksia ja METSO:n toteutusta

ruokaa ja luonnonvaroja

Strategiset hankkeet - rakennepaketti

- Strategian toimeenpano edellyttää priorisoitujen toimenpiteiden toteuttamista.
- Keskeisistä toimenpiteistä on muodostettu strateginen hankesalkku, joiden toteuttamisella tavoitellaan nykyistä parempia edellytyksiä metsäalan tuottaman hyvinvoinnin kasvattamiseksi.
- Lisäksi Metsästrategian tavoitteiden toteutuminen edellyttää myös muiden strategioiden ja ohjelmien toimeenpanoa sekä jo aloitettujen hankkeiden toteuttamista.
- Esimerkiksi METSO-toimintaohjelma on toimeenpanon kannalta olennainen, mutta sitä ei ole nostettu rakennepakettiin.

Strategiset hankkeet

Tulevaisuuden metsätieto ja sähköiset palvelut

Hankkeessa kehitetään seuraavan sukupolven metsätieto-järjestelmä sekä prosessi tietovarannon ajan tasalla pitämiseen. Metsään.fi -palvelusta kehitetään avoin tiedonvälitys- ja asiointiportaali, joka tukee metsätalousyrittäjyyttä, kustannustehokasta toimintaa ja metsäpalvelumarkkinoiden kasvua sekä metsätiedon ajan tasalla pitämistä. Palvelusta muodostetaan eurooppalainen edelläkävijä metsien käytön hallintaan ja siihen, miten paikkatietoa voidaan hyödyntää monimuotoisuuden, kulttuuriperinnön sekä ekosysteemipalveluiden turvaamisessa.

Vastuu: MMM, YM, VM

Muut toimijat: SMK, Luke, MML, Syke, Metsähallitus, alan yritykset, metsänomistajien edustus

Metsäalaa tukeva kaavoitus

Selkeytetään metsälain ja maankäyttö- ja rakennuslain rajapinnat niin, että päällekkäinen ohjaus poistuu. Selkeytetään maisematyölupamenettelyjä ja kaavamääräyksiä. Lisäksi organisoidaan kaavojen saatavuus paikkatietona.

Vastuu: YM, MMM

Muut toimijat: Kuntaliitto, Kunnat, ELY-keskukset, SMK

Strategiset hankkeet

Uudistuvan metsäalan tilastointi

Kehitetään metsä-, energia- ja kemianteollisuuden rajapintojen, luontomatkailun, metsätalouteen liittyvien palveluiden ja muun metsiin perustuvan liiketoiminnan ja ekosysteemipalveluiden tilastointia.

Vastuu: MMM, TEM, YM
Muut toimijat: Tilastokeskus, Luke

Aktiivisen metsätalouden, puun markkinoille tulon ja metsänomistusrakenteen kehittäminen

Kehitetään selvityksiin perustuen metsätalouden verotusta ja lainsäädäntöä tukemaan aktiivista metsätalouden harjoittamista, puun markkinoille tuloa ja metsänomistusrakenteen muutosta. Edistetään metsätilakoon kasvattamista ja pirstoutumisen pysäyttämistä muun muassa kehittämällä yhteismetsälainsäädäntöä ja uusia metsänomistuksen muotoja sekä vähentämällä metsien kuolinpesäomistusta.

Vastuu: MMM, VM

Strategiset hankkeet

Metsätalouden uusi kannustejärjestelmä ja resurssitehokas metsänhoito

Hankkeessa valmistellaan tulevaisuuden metsätalouden kannustejärjestelmä, jolla edistetään metsien aktiivista ja resurssitehokasta käyttöä ja markkinattomista hyödyistä saatavaa hyvinvointia.

Vastuu: MMM, YM, TEM, VM

Metsäalan tutkimusstrategia

Laaditaan ja toteutetaan metsäalan tutkimusstrategia, jossa linjataan metsäalan perus- että soveltavan tutkimuksen painopisteet. Osana tutkimusstrategian jalkauttamista toteutetaan metsäalan teknologiaohjelma metsissä tehtävien töiden tuottavuuden parantamiseksi ja metsätalouden palvelutuotannon kehittämiseksi.

Vastuu: MMM, TEM, OKM , YM, STM

Muut toimijat: Luke, Tekes, yliopistot, SYKE, Suomen Akatemia, alan toimijat

Strategiset hankkeet

Metsäalaa tukeva liikenneinfrastruktuuri

Valmistellaan ja toteutetaan kehittämisohjelma, jonka avulla suunnataan julkista rahoitusta erityisesti metsäalaa palveleviin tieverkkoihin, rataväyliin sekä terminaaleihin.

Vastuu: LVM, MMM, VM

Uudet työelämän ja koulutuksen yhteistyön toimintamallit

Hankkeessa kehitetään metsäalan toimijoiden ja koulutusorganisaatioiden yhteistoiminnan malleja. Nämä koskevat ammattien ja niihin johtavan koulutuksen sisältöä ja markkinointia sekä yritysten toiminnan kehittämistä ja siihen liittyvää osaamisen kehittämistä (esim. työpaikalla tapahtuva opiskelu, projektityöt, TKI-toiminta). Toteutetaan metsäalan koulutuksen määrällistä ja laadullista ennakointia sekä tarpeen mukaan osaamisen ja työvoiman saatavuuden laadullinen arviointi.

Vastuu: OKM, MMM

Muut toimijat: Opetushallitus, Koulutuksen järjestäjät, alan yritykset ja järjestöt

Strategiset hankkeet

Talousmetsien luonnonhoito

Kehitetään talousmetsien luonnonhoitoa jokapäiväisessä toiminnassa ottamaan huomioon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut. Hankkeessa luodaan myös valmiuksia ja uusia kannusteita talousmetsien luonnonhoitomethodien nykyistä laajemmalle käyttöönotolle. Osana hanketta laaditaan metsäkulttuuriohjelma.

Vastuu: MMM, YM

Muut toimijat: Alan toimijat, SMK, Syke, Luke, Museovirasto

Muut kuin puuntuotannolliset ekosysteemipalvelut – turvaaminen ja markkinoiden kehittyminen

Hankkeessa edistetään muiden kuin puuntuotannollisten ekosysteemipalveluiden turvaamista ja markkinoiden kehittymistä.

Hankkeessa kootaan yhteen tietoa metsien eri käyttömuodoista ja niiden hyödyistä, merkityksistä ja arvoista sekä ristiinkytkennöistä. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet ja hallinnolliset/lainsäädännölliset esteet luontoarvopankkien ja vapaaehtoisten sopimuksellisten toimintamallien käyttöönotolle monimuotoisuuden, vesiensuojelun, hiihtielujen, riistatalouden ja metsien virkistysarvojen turvaamisessa ja markkinoiden kehittämisessä.

Vastuu: MMM, YM

Muut toimijat: Alan toimijat, SMK, Syke, Luke

Strategiset hankkeet

Suomalaisten metsien arvostus

Hankkeessa luodaan edellytyksiä metsien käytön ja metsäluonnon arvostuksen kasvulle. Erityisesti kiinnitetään huomiota lasten ja nuorten metsäsuhteen vahvistamiseen sekä metsien kestävän hoidon ja käytön hyväksyttävyyteen. Osana hanketta kehitetään myös metsien arvostuksen mittaamista ja mittareita.

Vastuu: MMM, YM

Muut toimijat: SMK, SMY, Luke, yliopistot, Opetushallitus, luonto- ja ympäristökoulut, järjestöt, alan toimijat

Kiitos!

Lisätietoja:

- MMM:n Internet-sivut www.mmm.fi → Metsät → Strategiat ja ohjelmat → Kansallinen metsästrategia 2025
- MMM:n virkamiehet
 - Osastopäällikkö Juha S. Niemelä, puh. 02951 62009
 - Metsäneuvos Marja Kokkonen, puh. 02951 62444
 - Erityisasiantuntija Katja Matveinen-Huju, puh. 02951 62287
 - Ylitarkastaja Matti Mäkelä, puh. 02951 62307

